

Listy rodičom

ŠKOLSKÝ ROK 2017/18

Najdôležitejšou podmienkou, aby sa v dieťati vyvinula láska k životu, je pre neho to, aby bolo s ľuďmi, ktorí milujú život.

ErichFromm

Materská škola Čapajevova

Telefón 051/771 03 25

Materská škola
Čapajevova 17
080 01 Prešov

Web: mscapajevova.vadium.sk
E-mail:
ms.capajevova@condornet.sk

Obsah

Memorandum dieťaťa	1
Naše pravidlá	3
Práva dieťaťa	4
Slová, ktoré potrebujú počuť všetky deti na svete	7
Oznamovacia povinnosť	10
Separáčna úzkosť pri nástupe do školy	11
Otázky a odpovede	14
List pre maminku a ocinka – dôležité informácie	18
Koncepcia rozvoja materskej školy	20
Kontakty	23

Memorandum dieťaťa

Nerozmaznávajújte ma.

Viem veľmi dobre, že nemusím dostať všetko, čo chcem. Iba vás skúšam.

Nepoužívajte voči mne silu.

To ma učí, že všetko sa dá dosiahnuť iba silou.

Neprotirečte si.

To ma mátie a núti ma vyhýbať sa.

Nedávajte sľuby, ak ich nedokázate dodržať.

To by podkopávalo moju dôveru vo vás.

Nesnažte sa, aby som sa cítil menší než som.

Nerobte za mňa veci, ktoré sám neurobím.

Potom to zneužijem a naďalej vás budem zapriahať do svojich služieb.

Nepripustíte, aby sa venovalo priveľa pozornosti mojim “zlým zvykom”.

To ma iba povzbudí v nich pokračovať.

Nenapomínajte ma pred ľuďmi.

Budem na to lepšie reagovať, ak mi to povieť potichu v súkromí.

Nesnažte sa diskutovať o mojom správaní ešte počas konfliktu.

Vtedy vás vôbec nepočúvam.

Nesnažte sa mi kázať.

*Som škôlkar
nie som schopný
byť ticho,
mať ruky na
stole,
neotáčať sa,
byť trpezlivý,
stáť rovno v rade,
byť ticho*

*PO CELÝ ČAS !
POTREBUJEM*

*pohyb, nové veci,
dobrodružstvo a
skúsiť tento svet
celým mojím
telom.*

*NECHAJTE MA
HRAŤ SA !*

Boli by ste prekvapení, ako dobre viem, čo je dobré a čo zlé.

Nesnažte sa, aby som cítil, že moje chyby sú hriechy.

Musím sa učiť robiť chyby, bez nejakého pocitu, že nie som dobrý.

Nechcite, aby som vždy vysvetľoval svoje správanie.

Niekedy naozaj neviem, prečo som to urobil.

Neochraňujte ma pred dôsledkami.

Potrebujem ich poznať a získať vlastné skúsenosti.

Neodstrkujte ma, keď kladiem otázky.

Ak tak urobíte, zistíte, že som sa prestal vypytovať a že hľadám informácie niekde inde.

Nebojte sa, že so mnou trávite iba málo času.

Ráta sa mi, ak ho spolu vôbec trávime.

Nezabúdajte, že sa mi nemôže dariť bez veľkého pochopenia a povzbudenia.

Niekedy sa zabúda na pochvalu, hoci je poctivo zaslúžená. Na pokarhanie sa však nezabudne nikdy.

Zaobchádzajte so mnou ako so svojim priateľom.

Potom budem vaším priateľom aj ja.

“Všetko, čo naozaj potrebujem vedieť, som sa naučil v materskej škole. “

Naše pravidlá

1. O všetko sa rozdeľ.
2. Hraj fér.
3. Nikoho nebi.
4. Vráť veci tam, kde si ich našiel.
5. Upratuj po sebe.
6. Neber si nič, čo ti nepatri.
7. Keď niekomu ublížiš, povedz: " Prepáč"
8. Pred jedlom si umy ruky.
9. Spláchni.
10. Ži vyrovnane, trochu sa uč a trochu premýšľaj a každý deň maľuj a kresli a spievaj a tancuj a hraj sa a pracuj.
11. Každý deň si popoludní zdriemni.
12. Keď vyrazíš do sveta, dávaj pozor na autá, chyť niekoho za ruku a drž sa s ostatnými pohromade. Všetko, čo dieťa potrebuje vedieť, tam niekde je. Slušnosť, láska a základy hygieny.

Práva dieťaťa

---

1. ZÁSADA

Dieťaťu náležia všetky práva uvedené v tejto deklarácii. Na tieto práva majú nárok všetky deti bez jedinej výnimky, bez rozdielu rasy, farby, pohlavia, reči, náboženstva, politického alebo iného presvedčenia, národného alebo sociálneho pôvodu, majetkového, spoločenského alebo iného postavenia, či už dieťaťa samého alebo jeho rodiny.

2. ZÁSADA

Dieťaťu sa má dostať zvláštnej ochrany a treba mu zákonmi a inými prostriedkami zabezpečiť, aby sa v slobodných a dôstojných podmienkach zdravým a morálnym spôsobom vyvíjalo telesne, duševne, mravne, duchovne a sociálne. Pri prijímaní zákonov hlavným hľadiskom majú byť najvlastnejšie záujmy dieťaťa.

3. ZÁSADA

Dieťa má mať od narodenia právo na meno a štátnu príslušnosť.

4. ZÁSADA

Dieťaťu sa majú dostať výhody sociálneho zabezpečenia. Má mať právo dospievať a vyvíjať sa v zdraví, preto treba jemu a jeho matke poskytovať zvlášť starostlivosť a ochranu vrátane primeranej starostlivosti pred narodením a po ňom. Dieťa má právo na primeranú výživu, bývanie, zotavenie a zdravotnícke služby.

5. ZÁSADA

Telesne, duševne alebo sociálne postihnutému dieťaťu treba poskytnúť zvláštnu opateru, výchovu a starostlivosť, akú vyžaduje jeho konkrétny stav.

6. ZÁSADA

Plný a harmonický rozvoj osobnosti dieťaťa vyžaduje lásku a porozumenie. Všade, kde je to možné, má vyrastať obklopené starostlivosťou a zodpovednosťou svojich rodičov a vždy v ovzduší lásky a mravnej a hmotnej istoty, s výnimkou mimoriadnych okolností sa dieťa v útlom veku nemá odlúčiť od matky. Má byť povinnosťou spoločnosti a úradov venovať osobitnú starostlivosť deťom, ktoré nemajú rodinu, a tým, ktorým sa nedostáva primeraných prostriedkov na výživu. Je žiadúce, aby štát poskytoval finančnú a inú pomoc na výživu mnohohodným rodinám.

7. ZÁSADA

Dieťa má nárok na vzdelávanie, ktoré má byť bezplatné, aspoň na základnom stupni. Má sa mu dostať vzdelania, ktoré zvýši jeho všeobecnú kultúrnu úroveň a poskytne mu rovnaké možnosti rozvíjať svoje schopnosti, svoje vlastné názory a svoj zmysel pre mravnú a spoločenskú zodpovednosť, aby sa mohlo stať užitočným členom spoločnosti.

Tí, čo sú zodpovední za vzdelávanie a výchovu dieťaťa, majú sa riadiť ozajstnými záujmami dieťaťa: túto zodpovednosť majú predovšetkým jeho rodičia. Dieťa má mať všetky možnosti pre hru a zotavenie, ktoré majú sledovať tie isté zámery ako vzdelávanie: spoločnosť a úrady majú podporovať úsilie využívať toto právo.

8. ZÁSADA

Dieťa má byť za každých okolností medzi prvými, ktorým sa poskytuje ochrana a pomoc.

9. ZÁSADA

Dieťa má byť chránené pred všetkými formami zanedbávania, krutosti využívania. Nemá byť predmetom nijakého spôsobu obchodu. Dieťa sa nesmie zamestnávať pred dovriešením primeraného minimálneho veku: v nijakom prípade ho nemožno nútiť alebo mu dovoliť, aby vykonávalo prácu alebo zamestnanie, ktoré je na úkor

jeho zdravia alebo vzdelávania, alebo bráni jeho telesnému, duševnému alebo mravnému vývinu.

10. ZÁSADA

Dieťa treba chrániť pred pôsobením, ktoré môže podnecovať rasovú, náboženskú alebo akúkoľvek inú formu diskriminácie. Dieťa sa má vychovávať v duchu porozumenia, znášanlivosti, priateľstva medzi národmi, mieru a bratstva všetkých ľudí, aby si plne uvedomovalo, že má svoje sily a schopnosti venovať službe ostatným ľuďom.

Slová, ktoré potrebujú počuť všetky deti na svete

Keď si dieťa uvedomuje, že je milované, odhaľuje vo svojom živote tajomstvo šťastia. Medzi rodičmi a deťmi často prebieha komunikácia v rovine príkazov a zákazov: hýb sa, uhni, nezavadzaj, ponáhľaj sa, hovor, nezašpiň sa, buď ticho, ospravedlň sa, pod' sem, nevyrušuj, si neschopný, choď spať, prídeš neskoro, neotravuj, mám robotu... Keď sú deti neustále zavalené príkazmi, zákazmi, hrozbami, ponaučeniami a nervozitou, nielenže necítia lásku, ale stávajú sa odolnými na tieto slová. Viac príkazy a zákazy neplnia, ako plnia. Rodinné prostredie ovláda nevraživosť, napätie a nervozita. Čo robiť, aby naše deti cítili viac lásky, rodičovské prijatie, aby si plnili svoje povinnosti a aby v rodine zavládla pozitívna atmosféra? Odborníci tvrdia, že niekedy stačí niekoľko zázračných slov, ktoré dokážu atmosféru zmeniť viac ako čarovný prútik. Ktoré to sú?

1. Mám ťa rád /Lúbim ťa

Koľkokrát sa toto spojenie objavuje v piesňach, vo filmoch, v reklamách? Ale používame ho často aj v našich rodinách? Hovorí sa, že ak sa má detská duša vyvíjať správnym smerom, mala by toto spojenie počuť aspoň raz denne. Ak tieto slová patria k vašej dennej rutine, neupustíte od toho krásneho zvyku ako rastú. Človek v každom veku potrebuje cítiť a počuť, že je milovaný.

2. Si pekný

My dospelí sme často takí, že od rána chválime kolegyne, predavačky, šoféra v autobuse... Ale kedy naposledy sme svojim deťom povedali, že sú pekné? A ony potrebujú počuť tieto slová práve od rodičov. Vďaka rodičovskej pochvale, dieťa získava väčšiu sebadôveru a nemusí o ňu bojovať aj v často pochybných komunitách mladých ľudí.

3. Sme šťastní, že ťa máme

Dieťa musí cítiť, že je pre rodičov šťastím, radosťou a naplnením ich života. Viete koľko detí sa utápa v pocite, že sú nechcené, že sú príťažou, bremenom alebo prekážkou v živote svojich rodičov? Dieťa prežíva nádherné detstvo, keď vie, že je súčasťou šťastia vo svojej rodine.

Slová, ktoré potrebujú počuť všetky deti na svete

Mám ťa rád

Lúbim ťa

Si pekný

Sme šťastní

Môžeš sa na nás spofahnúť....

4. Môžeš sa na nás spoľahnúť

Dieťa musí vedieť, že rodina je prístavom, kde sa dá vždy vrátiť a kde sa dá na rodičov spoľahnúť. V súčasnosti veľa stredoškolákov a vysokoškolákov študuje alebo pracuje v zahraničí. Na prvý dojem to pôsobí tak, že sú úplne samostatní a od rodičov takmer nič nepotrebujú. Opak je však pravdou. Pocit, že majú svoj domov a rodičov, ktorí sú srdcom stále pri nich, je pre nich obrovská záruka spokojnosti, vyrovnanosti a pocitu šťastia aj ďaleko od domova. Je dobré prijímať svoje deti také, aké sú a zbytočne ich neodsudzovať. Deti potrebujú niekoho, pred kým sa nemusia skrývať a hrať sa na niekoho, kým naozaj nie sú. V dnešnom svete plnom pretváranky sú pre deti nenahraditeľní takí rodičia, v náručí ktorých sa môžu vyplakať aj smiať.

5. Dôverujeme ti

Prejavenie dôvery je výborným krokom k formovaniu iniciatívy a aktivity u dieťaťa.

6. Rozprávaj nám o svojom živote

V niektorých obdobiach života sú deti mlkvejšie a nechce sa im veľmi rozprávať. Rodičia by to mali rešpektovať. Keď však nastane obdobie, keď sa deti chcú s rodičmi podeliť o svoje zážitky a názory, nechajte všetko tak a počúvajte ich. Prejavte záujem. Nebuďte ľahostajní k tomu, čo sa deje v živote vašich detí. Ak sa dieťa v správnej chvíli vyrozpráva zo svojich ťažkostí, má väčšiu šancu sa ich aj skôr zbaviť. City malých sú dôležité a hodné úcty takisto ako city dospelých. Pri rozhovoroch je dobré dieťaťu dať najavo, že si vážime jeho názor. Táto skutočnosť naplní dieťa hrdosťou. Zároveň cíti, že patrí do rodiny.

7. Zázračné slovíčka na dobrú noc

V dnešnej uponáhľanej dobe je často večer chvíľou, keď sa stretáva celá rodina pokope. Večer by mal byť synonymom spoločne prežívaných rozhovorov, objatí, odovzdávania lásky a pozitívnej energie, ktorá je potrebná nielen na pokojný spánok, ale aj na prežitie ďalšieho dňa. Mohlo by to tak byť, keby...Keby rodiny neovládal televízor či počítač. A deťom nestačí po prezretí televízneho programu rozkaz, ktorý velí: „Chod' už spať!“ Deti pred spaním potrebujú pohladenie, prítulenie, niekoľko krásnych slov. Ak si deťom prisadnete a rozprávate sa spolu alebo čítate im rozprávky, budujete si tak jedinečný a uspokojujúci vzťah. Keď sa na to pozeráte z tejto perspektívy, tak určite sami uznáte, že tento vzťah nenahradí žiadny seriál na svete.

Slová, ktoré potrebujú počuť všetky deti na svete

Je len v našich rukách, aká atmosféra vládne v rodine a záleží len na nás, ktoré pravidlá a zvyky si do rodiny vpustíme a ktorým zakážeme vládnuť nad nami. Niekedy nenápadné maličkosti, s ktorým sa deti stretávajú každý deň, rozhodujú o ich pocitoch z tohto sveta. A tak, pokúsme sa ich vyberať správne.

Oznamovacia povinnosť

Rodičia škôlkarov: nezabudnite na oznamovaciu povinnosť!

V septembri nastúpi do škôlky mnoho detí. Niektoré celkom po prvýkrát, pre iné to bude repríza. Niektoré deti sa už do pôvodnej škôlky po prázdninách nevrátia a namieria si to do novej.

*Či už sa pripravujete na škôlkarsku premiéru, alebo vás čaká zmena škôlky, **nezabudnite na oznamovaciu povinnosť** voči Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, ktorú zaviedla novela zákona o prídavku na dieťa od 1.2.2014.*

Kto má oznamovaciu povinnosť?

Zákon ukladá novú oznamovaciu povinnosť rodičom tých detí, ktoré dovърšili 3 roky po 1. februári 2014, ak nemajú zo zákona výnimku:

*Osoby, ktorým bolo **predĺžené vyplácanie rodičovského príspevku** z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu dieťaťa do 6 rokov v zmysle zákona túto ohlasovaciu povinnosť nemajú. Takisto podľa zákona nemajú túto povinnosť **osoby, ktoré sú s dieťaťom na materskej a súčasne počas nej ďalšie dieťa v starostlivosti dovърši vek troch rokov***

Novela sa nedotýka rodičov detí, ktoré dovърšili 3 roky do konca januára 2014 – títo rodičia nemajú žiadnu oznamovaciu povinnosť voči úradom.

Čoho sa týka oznamovacia povinnosť?

Opatrenie ukladá povinnosť rodičom detí, ktorý dovърšili vek 3 rokov po 1.2.2014, aby príslušný úrad informovali o tom, akým spôsobom, kde a kto sa stará o dieťa.

*Ak sa na tejto starostlivosti niečo zmení, musí rodič nové skutočnosti **znova oznámiť úradu**. Oznamovacia povinnosť trvá až do času, kým dieťa nezačne plniť povinnú školskú dochádzku.*

Separačná úzkosť pri nástupe do školy

Väčšina detí prijíma zmeny s napätím. Keď sa (možno po prvý raz v živote) musia na celý deň odlúčiť od svojich rodičov, môžu pociťovať veľké obavy, neistotu a strach. Tento strach z odlúčenia od rodičov sa nazýva **separačná úzkosť**. Je na nás dospelých, aby sme im pomohli, čo najskôr ju prekonať.

Typy separačnej úzkosti

Každé dieťa je iné a každé sa vyrovnáva s úzkosťou svojím vlastným spôsobom. Niektoré deti môžu zažívať až extrémne fyziologické prejavy, keď ich odlúčia od blízkych. Prejavia sa zvýšeným tepom, búšením srdca, či rapídnyim zvýšením hladiny stresových hormónov.

Známe sú tri typy reakcie detí na stres z odlúčenia: **aktívna, tichá a agresívna reakcia**. Nie je nijakým prekvapením, že reakcia na stres u dieťaťa občas nápadne pripomína to, ako na stres reagujú tí, ktorí sa oň doteraz starali.

Rodičia, ktorí sú sami **aktívni voči škôlke**, v triede na pár minút zostanú aby sa priateľsky porozprávali s pani učiteľkou a zároveň tí, ktorí sa doma pozitívne vyjadrujú o materskej škole, majú spravidla deti, ktoré sa tiež aktívne vyrovnávajú so stresovou situáciou a dobre reagujú na to, keď zostanú v škôlke bez rodičov. Aj keď si pri odchode rodičov pár minút poplačú, rýchlo sa zapoja do činností a popoludní vítajú rodičov s radosťou a úsmevom.

Deti, ktorých rodičia sú **menej aktívni, radšej rýchlo odovzdajú deti ráno do škôlky** ponáhľajú sa preč, sú menej ochotné komunikovať s ostatnými deťmi a cítia sa viac odstrčené. Trvá dlhšie, kým sa upokojia, menej sa zapájajú do činností s inými deťmi a zvládanie separačnej úzkosti postupuje iba pomaly.

Deti rodičov, ktorí **dávajú dokonca aj rečou tela najavo svoje vlastné obavy**, o škôlke sa negatívne vyjadrujú, alebo dokonca škôlkou strašia (no veď počkaj, toto ti v škôlke zakážu), reagujú na stres z odlúčenia veľmi emocionálne, dokonca záchvatmi zlosti a plaču. Plač je pritom dlhotrvajúci a dieťa nepociťuje úľavu, ani keď preň rodič popoludní príde. Separačná úzkosť môže byť často nezvládnuteľná a dieťa aj celý rok rok prichádza do škôlky s veľkým plačom a neochotou.

Čo robiť so separačnou úzkosťou v triede

1. Učiteľka vysvetlí rodičom, ako môžu svojím správaním ovplyvniť separačnú úzkosť svojho dieťaťa.

2. Učiteľka v triede vytvorí obrázkový denný rozvrh, ktorý pomôže deťom rozoznať, kedy môžu očakávať návrat rodičov.

3. Trieda je miestom pokoja a láskavej starostlivosti.

Ako môžu rodičia svojim správaním ovplyvniť separačnú úzkosť svojho dieťaťa

Jedným zo spôsobov, ako pozitívne ovplyvniť správanie rodičov, je zorganizovať **orientačný deň pre rodičov** ešte pred prvým dňom ich dieťaťa v škôlke. Počas neho vysvetlite, ako by mali pristupovať k dochádzke svojho dieťaťa do škôlky. Niektorí rodičia sami nemajú dobrú skúsenosť so škôlkou a svoje negatívne predstavy a spomienky nevedomky prenášajú na svoje deti. Môžete rodičom ponúknuť aj zopár príkladov pozitívnych vyjadrení, ktoré môžu hovoriť svojim deťom, aby ich lepšie pripravili na prvý deň v materskej škole.

Mnoho autorov sa zhoduje na tom, že deti môžu aj doma pociťovať nestabilitu, neistotu a stres. Pritom každé dieťa túži po stabilite, pevnom dennom rozvrhu, ktorý mu dáva istotu a pocit bezpečia, daný rutinou opakujúcich sa a predvídateľných činností. Učiteľke dáva obrázkový rozvrh činností možnosť dieťaťu ukázať, v ktorej fáze dňa sa nachádza, čo bude nasledovať a kedy môže očakávať rodičov. Pre dieťa je veľmi dôležité vizuálne si spracovať, že po ranných činnostiach nasleduje pobyt vonku, po ňom obed a spánok a keď sa vyspí, prídu rodičia.

Trieda nech je miestom pokoja a starostlivosti

Začať deň pokojnými rutinnými činnosťami, ktoré deti majú rady, je cesta k dlhodobému pocitu bezpečia a istoty. Tieto pocity veľmi uľahčia dieťaťu prekonať separačnú úzkosť. Prvý z rituálov začína už pri dverách. Učiteľka privíta dieťa, skloní sa k nemu tak aby si videli z očí do očí a s úsmevom a láskou sa mu prihovorie. Úsmev, objatie, prípadne ťapnutie si s dieťaťom dlaňou o dlaň sú prvým signálom, že sa nemusí báť.

Čo robiť, a čo nie keď dieťa prvý deň v škôlke plače (pre rodičov aj pre pedagógov)

- Nikdy sa nesnažte dieťa podplatiť ani urobiť s ním dohodu “niečo za niečo” (dám ti toto, keď prestaneš plakať)
- Hovorte o škôlke pozitívne a s úsmevom.
- Zostaňte pokojní, nezvyšujte hlas.
- Ak sa ostatné deti sťažujú na plačúce dieťa, učiteľka hovorí s nimi o tom s pochopením. My v škôlke deťom vysvetľujeme, prečo nové dieťa plače a

snažíme sa ich motivovať k tomu, aby mu ukázali, čo zábavné a zaujímavé robia.

- Učiteľka dieťaťu dáva najavo, že rozumie jeho úzkosti. (Ja viem, že plačeš preto, že ti chýba mamička. Príde, keď sa vrátim z prechádzky/naobedujeme sa, .../
- Učiteľka pozýva dieťa k aktivitám, ale netlačí naňho, ak sa zatiaľ drží bokom. Nevypytuje sa dieťaťa podrobne, nechá ho spracovať svoje myšlienky.

Všetci spoločne, rodičia aj učiteľky, musíme byť láskaví a trpezliví, žiadna separačná úzkosť netrvá večne 😊

Milí rodičia, prečítala som si tento príbeh a myslím si, že by ste si ho mali prečítať aj vy a podľa toho sa aj riadiť.

Neznámy muž sa prihovril 8 ročnému dievčatku. Chcel ju zlákať, aby si k nemu sadla do auta. Dievčatko sa snažilo ignorovať tohto neznámeho pána, keďže mama jej stále hovorievala, aby sa nerozprávala s neznámymi ľuďmi. Keď muž videl, že dievčatko nereaguje, vymyslel si, že pozná jeho mamu, a práve ona ho poslala po ňu. Tvrdil jej, že jej mama mala vážnu nehodu a matka ho poprosila, aby ju vyzdvihol a priniesol k nej do nemocnice.

Zrazu sa dievčatko spýtalo neznámeho muža na heslo. Muž zostal v pomykove. Dievčatko neváhalo ani chvíľu a začalo utekať preč.

*Mama a jej dcérka mali medzi sebou dohodnuté heslo. Bolo to presne pre prípad, ak by matka raz jedného dňa z nejakého vážneho dôvodu poslala niekoho pred školu pre svoju dcérku. Mať s deťmi dôverné tajnosti má naozaj význam. **Možno práve toto heslo jej zachránilo život.***

Otázky a odpovede

Milí rodičia!

Dovoľujem si dať Vám do pozornosti tento informačný list. Jeho úlohou je pomôcť Vám ale aj nám. Predovšetkým však nášmu novému škôlkárovi, Vášmu dieťaťu. Obvykle je ťažké nájsť dostatok času na vysedávanie a počúvanie dobre mienených rád od učiteliek Vašich detí a nám učiteľkám zas nevyhovujú rozhovory o Vašich maličkých medzi dverami.

Rada by som teda touto cestou pomohla preklenúť Vaším deťom, Vám aj nám toto náročné obdobie.

V prvom rade si položte otázku: “ Je moje dieťa pripravené a schopné ísť do materskej školy?” Hľadajte spoločne odpovede na tieto otázky:

- **Komunikuje moje dieťa?**
- **Rozpráva zrozumiteľne?**
- **Má primeranú slovnú zásobu?**

Dieťa nemusí mať v tomto veku bohatú slovnú zásobu, reč sa rozvíja postupne, deti majú dokonca tendenciu rozprávať len naozaj to čo potrebujú, hoci v hlavičkách toho majú oveľa viac.

Rečou dieťa vyjadruje svoje biologické potreby, ktoré sú v tomto veku najdôležitejšie:

„Treba mi cikať“. „Som hladný“. „Som smädný.“

Keď dieťa nekomunikuje alebo komunikuje len s Vami, adaptačný proces bude náročnejší. Nič vážne sa však nedeje, len musíme byť trpezliví. Aj my aj Vy.

Ďalšie otázky pre Vás:

- **Vie si moje dieťa samostatne obuť papučky?**
- **Obliecť aspoň jednu ponožku či nohavičky /slipy/ ?**
- **Vie sa samostatne napapať?**

Ak vie je to výborné. Ak nevie, nič sa nedeje. Musíme ho to naučiť. AJ MY aj VY. Predstavte sa sami seba ako ste doma so svojim dieťaťom. Idete von. Ideme sa obliekať. Zoberieme jednu mikinu, jedny topánky, prípadne vetrovku, čiapku a hotovo. Predstavte si náhradnú mamu v materskej škole. Zoberie 20 alebo 24

mikiniék. vetroviék, čiapok, topánok....Preto sa deti musia učiť byť samostatné! Tu potrebujeme spolupracovať a ťahať spoločne za jeden koniec.

Musíte byť trpezliví a vydržať aj keď Váš miláčik bude pri obliekaní protestovať, vrieskať a hádzať sa o zem .KLUD! Vydržať! Sme dospelí či nie?!To isté je s jedením. Nechceme aby dieťa bolo hladné. Ak nevie držať lyžicu, budeme ho to učiť. Ak však nevie prežúvať a prehĺtať tuhú stravu,lebo ju jedlo mixovanú (často sa stretávame s týmto javom) bude hladné. Zase je samozrejme ľahšie zvládnuteľné nakrmiť jedno dieťa ako 20 detí Nechávajú deti doma jesť samostatne. Dajte im na to dostatok času a nehnevajte sa ak urobia neporiadok.

Otázky:

- **Ako obliekam svoje dieťa do MŠ?**
- **Aké papučky som mu kúpil?**
- **Čo mu dám na obutie?**

Možno sa Vám zdá, že prehánam, ale verte tomu, že vhodné obutie a oblečenie Vášho dieťaťa je veľmi dôležité aj preňho aj pre nás. Tu mi dovoľte poradiť a pomôcť Vám z praxe. Dieťa potrebuje v prvom rade voľné a nenáročné oblečenie. Tepláčky samozrejme aj na prezlečenie, normálne tielko, tričko či už s dlhým alebo s krátkym rukávom podľa potreby. Oblečenie plné gombíkov, zipsov a patentov ,môže byť síce pekné ale absolútne nepraktické. Všetky deti sú krásne a nemusia mať ani to najmodernejšie oblečenie. Vaše deti sa budú oveľa lepšie a šťastnejšie cítiť v oblečení, ktoré postupne zvládnu aj samé. Chceme predsa aby sa z nich stali samostatní a sebavedomí jedinci, ktorí sa nemusia trápiť s jedným nezvládnuteľným gombíkom a čakať kým sa pani učiteľke uvoľnia ruky a príde ho poobliekať. Papučky by mali byť dostatočne veľké a na celú nohu. Nevhodné sú našuchovačky, šľapky a tiež papuče s prackami. Samozrejme výnimkou je ortopedická obuv.

Obutie von. Pozerajte predpoveď počasia. Nestane sa Vám tak, že do slnečného dňa obujete dieťaťu celé nevzdušné topánky alebo do daždivého sandále. Taktiež si radšej do skrinky zaveste oblečenie aj teplejšie aj letné. Stáva sa totiž často, že musíme deťom zháňať oblečenie z našich starých zásob v MŠ, lebo inak by nemohli ísť von.

A najdôležitejšie nakoniec.

Otázky:

- **Rozprávam sa s dieťaťom o materskej škole?**
- **Vysvetlil som mu ,prečo ide do materskej školy?**
- **Zvládnem ja sám (sama) odchod dieťaťa do kolektívu?**

Najdôležitejšie otázky som nechala na koniec. Na to aby Vaše dieťa zvládlo odlúčenie od rodičov od rodiny, musí byť v prvom rade psychicky a fyzicky zrelé. Odborníci presne stanovili toto obdobie na vek 3 rokov. Prikláňam sa k tomuto názoru a z praxe viem, že čím sú deti mladšie, tým ťažšie preklenú toto prelomové obdobie. Budme empatickí a vžime sa do detskej dušičky. Od narodenia sú deti pri maminke a ockovi, pri blízkych členoch rodiny, ktorí sú tu len a len pre nich. Deti sú v prípade harmonickej rodiny / nemusia to byť ani kompletná rodina.. slobodné matky, rozvedené nemusia byť výnimkou/, šťastné a spokojné. Majú všetok Váš čas a pozornosť. Prídu do kolektívu kde je 20 -24 takých detí ako sú ony. Všetky potrebujú citlivý, milý prístup, pozornosť, pomoc, pohladenie, popestovanie. V materskej škole majú však všetky tie deti, Vaše deti iba jednu náhradnú maminku. Maminku pre všetkých. Je veľmi ťažké zvládnuť toto všetko aj pre nich, aj pre nás, aj pre Vás. Zvládneme to, nebojte sa! Postupne trpezlivo, bez negatívnych emócií.

V prvom rade je dôležité, aby ste dieťa nestrašili rozprávaním typu: "Veď počkaj v škôlke budeš musieť, toto, tamto...!" Absolútne nevhodné je sa tomu nadmieru venovať a stále sa dieťaťa vypytovať, či sa do škôlky teší a podobne. Nie! Odchod do škôlky musíte dieťaťu vysvetliť ako normálny prirodzený jav, ktorý je pokračovaním a postupom v ďalšom jeho živote. Nie nejakou tragédiou. Skrátka: „Vieš, ja teraz budem chodiť do práce, medzi ujom a tety, ty budeš chodiť do škôlky medzi detičky.“ Viac sa k tomu nevracať.

Ďalšia vec, ktorú treba zvládnuť bez emócií, je rozlúčka v chodbe MŠ.

Doporučujem si dať poslednú pusu a objatie pred dverami do triedy, zakývať a žiadne dlhé lúčenie. Okamžite ako začnete dieťa objímať a bozkať pred vstupom do triedy, stane sa jediná vec, zhoršíte jeho vstup do triedy na 100%. Vy si vlastne viažete dieťa ku sebe. Viete si predstaviť ako sa musí Vaša ratolesť cítiť, keď ide od maminkiných pusínek alebo ocinkovho náručia do triedy plnej detí, kde je pre všetkých len jedna mamina? Na začiatku ešte len cudzia osoba? Ďalšia chyba, ktorej sa často dopúšťame, je ranné debatovanie medzi dverami. Čím dlhšie ste ráno s dieťaťom v kontakte, tým viac času má premýšľať nad tým, čo urobiť, aby zvrátilo situáciu. Zvyčajne sa pustí do plaču a ujde z triedy. Ak potrebujete učiteľke niečo povedať, zaklopte na dvere ešte pred tým, ako máte dieťa pripravené do triedy. Počas prezliekania informujte učiteľku o veciach, ktoré považujete za dôležité ...napr. o zhoršenom zdravotnom stave, či domácom úraze. Sú to veci, ktoré potom zabránia zbytočným problémom.

Ak netreba, radšej rýchlo dieťa, s ktorým ste sa už rozlúčili, prezlečte, prezujte, dajte do triedy!

Toto všetko čo som Vám milí rodičia napísala, je len zlomok toho, čo nás čaká, ale verím, že ak tieto moje praktické rady budete aspoň trochu brať vážne, veľmi to pomôže hlavne Vášmu dieťaťu, ale aj Vám a nám.

Ďakujem, že ste si to prečítali.

A vopred Vám ďakujem za dobrú spoluprácu.

List pre maminku a ocinka – dôležité informácie

Už som sa stal(a) škôlkárom a dokážem sa s pomocou dospelého obliecť, obuť, umyť a učesať, vypýtam sa na WC, sám sa najem lyžicou. Nastal čas, kedy sa chcem naučiť ešte viac a dokážem to bez vás za pomoci mojich pani učiteliek, ktoré mi vás na určitý čas nahradia.

A teraz vás zoznámim s mojou materskou školou:

- MŠ sa otvára o 6.00 hod. a zatvára o 17.00 hod. Schádzame sa v zbernej 1. triede Mravčekovia. Privádzajte ma sem včas, **najneskôr do 8.00 hod.** Keď to bude potrebné (náhodou zaspíme, pôjdem na vyšetrenie), nezabudnite to oznámiť do 8.00 hod. mojim pani učiteľkám, aby ma s kamarátmi čakali a to na tel. č. 051 7713415.
- V šatni mám svoju skrinku na uloženie osobných vecí a prezuviek s bielou podrážkou. Nevyhovujúce sú pre mňa šľapky, lebo nie sú bezpečné. Keď ma budete sprevádzať do triedy, vždy sa vyzujte alebo použite návleky.
- Čo do materskej školy potrebujem:
  - prezuvky a pyžamo označené menom
  - veci na prezlečenie, ak to uznáte za vhodné
  - náhradné veci/nohavičky, slipy, pančuchy/ hlavne pre malé deti
- Občas sa stane, že do materskej školy si budem chcieť vziať niečo nevhodné (sladkosti, peniaze, maminkin rúž, lak na nechty, drahé hračky a pod.), ktoré môžu mne alebo mojim kamarátom ublížiť. Vtedy rešpektujte rady a odporúčenia mojej pani učiteľky.
- Ak som pre chorobu nenavštevoval/a MŠ, odovzdajte mojej pani učiteľke potvrdenie lekára o tom, že som už zdravý/á.
- Medzi kamarátov ma vždy privádzajte len zdravého a čistého, aby som neohrozil ich zdravie (vodový a biely soplík nikomu neublíži, ale so zeleným alebo žltým ma zaveďte k lekárovi). Pravidelne mi kontrolujte vlasy, obliekajte ma primerane ročnému obdobiu a počasiu (lepšie sa budem cítiť vo voľnejšom športovom oblečení, pretože veľa času trávim hrami a pobytom vonku). Ak sa mi stáva, že sa ešte pocikám, pripravte mi do skrinky náhradné oblečenie

- Každý mesiac mi uhradte **do 8-meho na nasledujúci mesiac stravu** a ak ešte nie som predškolák, aj na úhradu pobytu v materskej škole. Dbajte, prosím, na to, aby ste tento **termín dodržali**.
- V šatni je aj nástenka, ktorá slúži na dôležité oznamy. Venujte im, prosím, pozornosť, aby ste vedeli, kedy pôjdeme do divadla, kedy je materská škola zatvorená a pod.
- Na uľahčenie môjho vstupu do materskej školy pani učiteľky pre mňa pripravili adaptačný program – doprajte mi čas, aby som si zvykol/zvykla.
- Niekedy sa môže stať, že sa budete chcieť s pani učiteľkami porozprávať o tom, ako sa mi v kolektíve darí, čo všetko zvládnem, aký som ku kamarátom a pod. Dohodnite si s nimi stretnutie a nikdy nezačínajte takýto rozhovor v prítomnosti iných ľudí, detí a najmä mňa /konzultačné hodiny/.
- Ak v niektorý deň do MŠ neprídem, nezabudnite ma odhlásiť zo stravy minimálne deň vopred (osobne, telefonicky) v školskej jedálni na tel. č.: **7713415** , **alebo ráno v ten deň, kedy do MŠ neprídem a to do 8,00 hod.** Ak som viac dní do škôlky nechodil/a, najneskôr deň pred mojim nástupom ma znovu prihláste v ŠJ.. MŠ sa z dôvodu bezpečnosti o 800 zamyká, preto keď ma prídete prevziať použite zvonček pri vchodových dverách. Teta upratovačka Vám otvorí dvere. Vojdite do šatne a počkajte na mňa. Pri vchádzaní dvere zatvorte, aby sa do budovy nedostali cudzí ľudia.

Váš syn, dcéra

Konceptcia rozvoja materskej školy

KONCEPČNÝ ZÁMER A VÍZIA

Konceptčný zámer rozvoja materskej školy vychádza z úloh, ktoré sú deklarované v hlavných dokumentoch schválených MŠ SR pre rozvoj školstva - poskytovať vzdelávanie v súlade s Medzinárodnou štandardnou klasifikáciou vzdelávania v materských školách pre predprimárne vzdelávanie ISCED O.

Hlavným cieľom predprimárneho vzdelávania je podporovať osobnostný rozvoj detí v oblasti sociálno-emocionálnej, intelektuálnej, telesnej, morálnej, estetickej, rozvíjať schopnosti a zručnosti, utvárať predpoklady na ďalšie vzdelávanie. Pripraviť ich na život v spoločnosti v súlade s individuálnymi a vekovými osobitosťami detí.

Absolvent predprimárneho vzdelávania má poznatky a schopnosti, ktoré majú význam vo vzťahu k propedeutike (základom) kultúrnej, čitateľskej, matematickej a prírodovednej gramotnosti.

Absolvent predprimárneho vzdelania je pripravený na vstup do primárneho vzdelávania v základnej škole a na ďalší aktívny život v spoločnosti.

Profil absolventa je koncipovaný prostredníctvom kompetencií (spôsobilostí) dieťaťa. Vzhľadom na vývinové špecifiká predškolského veku sú medzi kompetencie (spôsobilosti) zaradené aj psychomotorické kompetencie. Spoločenské a občianske kompetencie sú integrované do osobnostných (intrapersonálnych) a sociálnych (interpersonálnych) kompetencií.

Vízia našej materskej školy :

- Vzdelávať a vychovávať deti tak, aby sa z nich rozvinuli všestranne rozvinuté osobnosti. Dôležitosť kladieme na skvalitnenie výchovno-vzdelávacej činnosti, ktorá má byť humánna, tvorivá, atraktívna a progresívna. Významná je aj podpora rodiny – spolupráca, vzájomné vzťahy.
- V súlade s rezolúciou Európskej rady č. 5418/2002 realizovať programy vyplývajúce z Národného programu podpory zdravia.
- V zmysle Dohovoru o právach dieťaťa zabezpečovať aktívnu ochranu detí pred sociálno- patologickými javmi.
- Posilniť individuálny prístup k deťom s dôrazom na deti s odloženou školskou dochádzkou, s uplatnením poznatkov pedagogickej diagnostiky a individuálnych výchovno – vzdelávacích postupov a ich zjednotenie.

- Viest' deti k vytvoreniu si rebríčka hodnôt, uvedomiť si, aký dôležitý je zdravý životný štýl, chrániť si svoje zdravie, naučiť sa žiť v súlade s prírodou, vytvoriť si k nej pozitívny vzťah, chrániť ju.

Poznať ľudové zvyky a tradície svojej obce, stotožniť sa s nimi, byť na ne hrdý a zachovávať ich pre ďalšie generácie.

PREZENTÁCIA ŠKOLY NA VEREJNOSTI:

Pre realizáciu cieľov uvádzaných v koncepcii materskej školy je veľmi dôležitou súčasťou propagácia materskej školy v obci, zviditeľňovanie sa v rámci obce, regiónu, Slovenska.

Ciele:

- informovať rodičov prostredníctvom informačných tabúl o organizácii a chode MŠ a školskej jedálne,
- prostredníctvom informačnej tabule podávať aktuálne informácie,
- zamerať aktivity materskej školy formou súťaží, vernisáží, spolupráce s rodinou,
- propagovať všetky aktivity materskej školy v miestnych, regionálnych médiách,
- propagovať prácu materskej školy a informovať verejnosť o jej činnosti na webovej stránke školy,
- prezentovať sa na rôznych podujatiach v obci (kultúrny program, výstavy prác detí),
- informovať verejnosť o dôležitých udalostiach prostredníctvom miestneho rozhlasu a obecnej televízie,
- zapájanie sa do súťaží pripravovaných pre deti materských škôl, publikovanie v pedagogických periodikách a tak prezentovať našu prácu.

PRIORITNÉ CIELE NA ĎALŠIE OBDOBIE

1. Edukačný proces orientovať na podnecovanie rannej gramotnosti, rozvoj jemnej motoriky, komunikačných a jazykových spôsobilostí v zmysluplných hrách a činnostiach uplatnením inovačných foriem a metód v edukačnej realite.

2. Skvalitniť podmienky výchovy a vzdelávania, realizovať netradičné aktivity v spolupráci s rodinou a systematicky rozvíjať praktickú aplikáciu osvojených vedomostí a zručností najmä detí.

3. V záujme ochrany detí zabezpečovať dodržiavanie Deklarácie práv dieťaťa a Dohovoru o právach dieťaťa, uplatňovať prosociálny výchovný štýl.

4. Aj naďalej pokračovať v krúžkovej činnosti a rozvíjať tak schopnosti a talent predškolákov.

5. Spesťriť a ponúknuť zaujímavé projekty a akcie v spolupráci s rodinou.

Nakoľko stále narastajú výchovné problémy s deťmi (agresivita, prejavy šikanovania,..), zaviesť v prípade záujmu rodičov Popoludnie s psychológom (v spolupráci s CPPP v Prešove).

Kontakty

Materská škola Čapajevova

Materská škola
Čapajevova 17
080 01 Prešov

Telefón: 051/771 03 25

Web: mscapajevova.vadium.sk

e-mail: ms.capajevova@condornet.sk